

Sluchać się Boga, a nie ludzi

List pasterski niemieckich biskupów katolickich

BERLIN, 1. 9. (PAT.). Na obzary całej Rzeszy odczytano dziś z ambon list pasterski, wy-stosowany przez konferencję bi-skupów katolickich w Fuldie i podpisany przez cały episkopat niemiecki. Kościoły wypełnione były po brzegi.

List pasterski podkreśla, że liczba wrogów kościoła katolic-kiego w Niemczech ogromnie wzrosła, przyczem uskarża się na propagandę antyreligijną w literaturze i na zakaz zgroma-dzeń o charakterze religijnym po za obrębem kościołów. List pa-sterski stwierdza m. in., że „wol-ność prasy jest tak dalece ogra-niczona, iż byłym pismem katolic-kim niewolno ogłaszać artykułów religijnych, a natomiast zmusza-ne są one do przyjmowania arty-kulów, obrażających czytelników katolickich“.

Dzieło odrodzenia narodu nie mieckiego — wywodzi orędzie u-da się wówczas jedynie, gdy za-stanie oparte na opoce religii chrześcijańskiej. Orędzie przypo-mina zasługi Kościoła w zakresie moralności społecznej, 4-te przy-kazanie domaga się poszanowa-nia i posłuszeństwa wobec wła-dzy państwowej. Jeśli jednak u-stawy państwowe staną w sprze-

czności z prawem przyrodzonym i Boskim, wówczas należy bar-dziej słuchać Boga, niż ludzi. O-rędzie potępia zarówno wszelkie wykroczenia przeciw obowiązują-cym ustawom, jak i „stosowanie podwójnej miary i obarczanie o-gółu katolików niemieckich winą za przekroczenia, popelnione przez poszczególne jednostki“.

Mówiąc o moralności małżeń-skiej orędzie biskupów porusza sprawę ustawodawstwa rasowe-go: „Ze stanowiska moralności byłoby rzeczą fatalną, gdyby mał-żeństwo traktowano wyłącznie pod kątem zachowania rasy“. Orędzie odpiiera kategorycznie za-ruzuty, jakoby moralność chrze-ścijańska miała spowodować upa-dek kultury niemieckiej.

Odnosnie zarzutów przeciwko „katolicyzmowi politycznemu“ o-rędzie głosi „Nie można być w do-mu chrześcijaninem, a na ulicy cy poganinem. Zarzut o katolicy-zmie politycznym może wyrzucić wrzenie tylko na ludzi bezkry-tycznych, którzy nie pytają dla-czego mówi się tylko o sługach Kościoła, wtrącających się rzeko-mo w sprawy państwa, a nie o politykach, wkraczających w dziedziny spraw kościelnych“.

Orędzie wzywa ludność katolic-

ką Niemiec do zachowania spo-koju. Katolicy nie urządzają re-wolty i nie stawiają gwałtowne-go oporu. W sprawie projektów uniezależnienia katolicyzmu nie-mieckiego od Rzymu, odpowiedź biskupów brzmi: „o ile przesta-nicie być wyznania rzymsko - katolickiego, nie będziecie wcale katolikami. Nauka o prymacie jest artykułem wiary i w tej sprawie niema kompromisu“.

Nożem w brzuch kamrata Porachunki przestępców o kochankę

Wśród zawodowych przestęp-ców zdarzają się porachunki oso-biste, przyczem najczęściej wcho-dzi w grę kobieta.

Mieczysław Chudek, osobnik o ciemnej przeszłości, żył razem z kochanką, Wandą Skalską, do której zalecał się kolega Chudka, Jan Piskorz. Szanse Piskorza, ja-ko rywala, powiększyły się, kiedy Chudek osiadł za kratę więzieni-a, odbywając karę wzięcia za jakieś przestępstwo. Piskorz wy-zyskał okoliczność i sprowadził

Marcel Stankiewicz, b. straż-nik w więzieniu śledczym przy ul. Dzielnej w Warszawie, odpowia-dał przed sądem, oskarżony o nadużycie zaufania i zorganizowa-nie w więzieniu nielegalnej poczty. Stykając się z aresztan-tami Stankiewicz wpadł na po-mysł zorganizowania zyskowego procederu. Za opłatą kilkunastu złotych przenosił „grypsy“, dzie-ki czemu aresztowani mogli poro-

zumiewać się ze światem ze-wnątrznym. Działalność niesumiennego straż-nika była nadzwyczaj szkodliwa dla wymiaru sprawiedliwości, więźniowie bowiem znajdowali się jeszcze pod śledztwem i zapomo-cą listów mogli w umiejętny spo-sób wpływać na jego tok, zacie-rać ślady i stwarzać nieistniejące okoliczności pomyślne dla siebie.

W więzieniu krążyły pogłoski, że za opłatą paru złotych można porozumieć się ze świadkiem, przesłać o sobie wiadomość ro-dzinie i t. d. Aresztanci znali dobrze Stankiewicza, który zre-sztą sam proponował im swoje u-sługi. Bezceremonialność i cy-nizm posuwał do takiego stop-

nia, że listy odnosił w mundurze strażnika więziennego.

Wskutek zarządzonej obser-wacji i dochodzeń działalność Stankiewicza zdemaskowano. Kie-dy został aresztowany, przyznał się do winy i twierdził, że do przestępstwa pchnęła go nędza. Niesłuchanie niskie uposażenie służbowe nie wystarczało na po-krycie wszystkich wydatków, któ-re były tem większe, że obarczony był liczną rodziną.

Sąd Okręgowy wziął pod uwa-gę okoliczność łagodzący oraz fakt przyznania się do winy i ska-zał Stankiewicza tylko na rok więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego.

Wielki proces o terror w wędliniarniach żydowskich

Urząd prokuratorski doręczył akt oskarżenia w wielkiej sprawie terrorystycznej, wynikłej na tle zataru właścicieli żydowskich sklepów żywnościowych z perzo-nalem. Z powodu wymówienia pra-cy dwóm ekspedjentkom w węd-liniarni Winograda na ulicy

Twiarnej — doszło do kilkunastu napadów terrorystycznych na skle-py, w czasie których wybijano

szyby, niszczone urządzenia i t.d. W stan oskarżenia za systema-tyczne uprawianie terroru posta-wiono 20 osób z W. Niklem na czele. Za udział w akcji terror-ystrycznej odpowiadać mają rów-nież kobiety.

Wielki proces o terror znajdzie się na wakandzie Sądu Okręgo-wego w przyszłym miesiącu.

Uroczystości P. O. W. w Warszawie

Onegdaj z okazji 20-tej roczni-cy wymarszu bataljonu warszaw-skiego POW z Warszawy do Pierwszej Brygady Legionów, od-były się uroczystości pod protek-torem generalnego inspektora sił zbrojnych gen. Rydz-Śmiego.

Po mszy św. w kościele garni-zonowym i złożeniu wieńca na progu Belwederu, uczestnicy u-dali się na ulicę Żorawia, która

została przemianowana na ul. por. Tadeusza Żulińskiego.

W południe w sali Rady Miejskiej odbyła się akademja, którą otworzył prezydent Starzyński. Po nim przemawiali ministrowie: Marian Kościółkowski, Adam Koc, Wacław Jędrzejewicz, Libicki i Bogusław Miedziński.

Po południu zarząd miasta po-djął mował uczestników baonu warszawskiego herbatką w sala-ach ratusza.

Nowy gmach poczty na terenie Dworca Głównego

W związku z budową dworca głównego w Warszawie i projek-towaniem utworzeniem przed-dworcem, od strony ul. Chmielnej, placu zajazdowego zajdzie potrzeba usunąć szeregu bu-dynków, położonych pomiędzy o-becnymi torami górnego poziomu a ul. Chmielną, między innymi również budynek zajętego przez pocztę.

Powstała więc konieczność przeniesienia urzędu pocztowego oraz utworzenia — w celu u-sprawiania przekazywania prze-syłek pocztowych na kolej — w pobliżu dworca głównego, cen-tralnego dworca pocztowego, któ-ry byłby dogodnie połączony ze stacją Warszawa Zachodnia, gdzie będą doczepiane wagony pocztowe ładowane przy central-

nym dworcu pocztowym, do wszy-stkich pociągów odjeżdżających zarówno w kierunku zachodnim jak i wschodnim.

Projektowany dworzec pocztowy, zaopatrzone w najnowsze urządzenia techniczne, będzie wy-budowany na poziomie przylega-jących ulic, natomiast obsługują-ce go tory położone będą na po-ziomie II-nji średnicowej. Umożli-wi to wygodne i terminowe prze-ladowywanie poczty przy pomocy dźwigów do wagonów podstawla-nych na tory dolnego poziomu.

Tory te tworzące oddzielną sta-cję pocztową, zaopatrzone we wszelkie nowoczesne urządzenia do postoju wagonów, połączone będą łącznicą, przeznaczoną ty-lko dla ruchu wagonów pocztowych, ze stacją zachodnią.

Warszawska giełda pieniężna w dniu 2 września

Dewizy: Belgia 89.13; Holandia 355.50; Kopenhaga 117.50; Londyn 26.31; N. Jork 5.30 i trzy osme; Nowy Jork (kabel 5.30 i pół; Paryż 34.99; Praga 21.94; Szwajcaria 173.85; Sztokholm 135.70; Berlin 218.00. Obroty - dewizami średnie; tendencja dla dewiz mocniejszych. Banknoty dolarowe w obrotach aktyw. 5.28 i trzy czwarte; rubel złoty 4.71; dolar złoty 9.03; rubel srebrny 1.82; 100 kopiejek w bilonie rosyl-skim 0.85; gran czystego złota 5.9244. W obrotach przyw. marki niem. (banknoty) 163.50. W obrotach przyw. funty ang. (banknoty) 26.30. Dla pożyczek państw. tendencja prze-ważnie słabsza; dla listów zastaw-nych przeważnie utrzymana; obroty akcjami minimalne. Pożyczki dolarowe w obrotach przyw.: 8 proc. poź. z r. 1925 (Dillon-Roca) 91.50 (w pr.).

Papieru procentowe: 3 proc. poź. budowlana 40.50; 7 proc. poź. stabi-lizacyjna 63.50—63.25—63.50 (odcin-ki op 100 dol.) 69.00 (w proc.); 4 pr. poź. inwestycyjna 109.50 — 110.00; 5 proc. konwersyjna 67.25 — 67.50; 6 proc. poź. dolarowa 81.75 — 81.50 — 81.75 (w proc.); 5 proc. poź. ko-lejowa 60.50; 8 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 94.00 (w proc.); 3 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 83.25; 7 proc. oblig. Banku gosp. kraj. 83.25; 8 proc. L. Z. Ban-ku rolnego 94.00; 7 proc. L. Z. Ban-ku rolnego 83.25; 8 proc. L. Z. Tow. kred. przem. pol. fund. 90.30 (w

proc.); 4 i pół proc. L. Z. ziemskie 47.25; 5 proc. L. Z. Warszawa (1932 r.) 57.25 — 57.00 — 63.00; 5 i pół proc. oblig. m. Warsz. 7 em. 59.00. Akcje: B. Polski 92.50; Częstocice 32.50.

Warszawska GIEŁDA ZBOŻOWA

Ogólny obrót 3.041 tonn, w tem żyta 822 tonn. Notowano za 100 klg: pszenica jara czerwona seksta 17.50 — 18, jednolita 17.50—18 zbierana 17 — 17.50, żyto 1-szy st. 12—12.50, 2-gi st. 11.75 — 12, owies 1-szy st. 13.50 — 14, 2-gi st. 13 — 13.50, 3-ci st. 12.50 — 12, owies no-wy 12.50 — 13, jęczmień gat. 2-g. 13.25 — 13.75, gat. 3-ci 13 — 13.25, gat. 4-ty 12.25 — 12.75, groch polny 22 — 24, Victoria 26 — 29, rzepaś zimowy z workiem 34 — 35, siemię lniane bazi 31.50 — 32.50, mak niebieski 43 — 56, mąka pszenka gat. I-A 31—33, gat. I-B 29 — 31, gat. I-C 27 — 29, gat. I-D 25—27, gat. I-E 23 — 25, gat. II-B 22—24, gat. II-D 21 — 22, gat. II-F 20 — 21, gat. II-G 19 — 20, gat. III-A 14 — 15, mąka żytnia gat. 1-szy do 55 proc. 21 — 2, gat. 1-szy do 65 proc. 20 — 21, gat. 2-gi 16 — 17, razowa 16—17, poślednia 10.50 — 11, otręby pszenne grubie 9.25 — 9.75, otręby pszenne średnie 8.75 — 9.25, maki 8.75 — 9.25, żytnie 7.50 — 8, kucyki lniane 16—15.50, rzepakowe 11.50 — 12, śruta sojowa 19.50 — 20.

Rozstrzelano kapitana okrętu bo nie ratował tonących

BERLIN, 2. 9. PAT. Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Mo-skwy, że w Baku skazano na śmierć przez rozstrzelanie kapita-na okrętu „Sowiet“, który w czerwc-u b. r. zderzył się na mo-rzu Kaspijskim z okrętem nafto-wym „Sowietskij Aserbejdżan“. Wskutek zderzenia nastąpił wy-buch, poczem „Sowietskij Aser-

bejdżan“ zatonął wraz z kilku-dziesięcioma ludźmi załogi, z któ-rej zdołało się uratować jedynie dwóch marynarzy.

Kapitan „Sowietu“ został ska-zany za spowodowanie katastrofy oraz za pozostawienie tonących bez ratunku, bowiem natychmiast po zderzeniu odpłynął, pragnąc uniknąć odpowiedzialności.

Wielkie manewry armji francuskiej

PARYŻ, 1. 9. (ATE). Jutro roz-poczną się w Szampanji wielkie manewry armji francuskiej, które potrwać do dnia 25 b. m. Be-dą to największe manewry od czasu wojny światowej. Odbędą się one w trzech etapach i w róż-nych okolicach. W dniach 2 i 8 września na wschód od Reims pomiędzy Mourmelon a Rethel trzy zmotoryzowane dywizje oraz oddziały czołgów i artylerji prze-prowadzą działania. Następnie w okolicach Soissons rozpocznie się ćwiczenia 52 formacji dywizyj-nych, złożonych z rezerwistów.

Celem ćwiczeń jest ustalenie

sprawności oddziałów, złożonych wyłącznie z rezerwistów.

W końcu pomiędzy 9 a 19 wrze-snia odbędą się w okolicy Siste-ron ćwiczenia 14-ej armji, a w dniu 24 i 25 b. m. ogólne manew-ry polączonych oddziałów pod Mourmelon. Manewrami kieruje generał Pretelat, którego główna kwatery znajduje się w Reims.

W manewrach mają uczestni-czyć przedstawiciele obcych ar-mij, a m. in. szef sztabu włoskie-go, marsz. Badoglio na czele gru-py oficerów.

Jak wiadomo, na manewry te wyjechał również oficerowie pol-scy.

Pogłoski o próbach zamachu na premiera Stojadinowicia w Bazylei

GENEWA, 1. 9. (ATE). Z Ba-zylei donoszą: W przejeździe do Paryża przybył tu premier jugo-słowiański Stojadinowicz. „Nati-onal Zeitung“ donosi, że władze szwajcarskie były powiadomione przez władze jugosłowiańskie o możliwości próby zamachu na ży-cie premiera. Dlatego też prem-ier i jego świta byli podczas swego przejazdu przez terytorjum szwajcarskie silnie strzeżeni.

Stojadinowicz zatrzymał się w

Bazylei bardzo krótko. Podczas jego przejazdu zmobilizowano nie-mal całą policję w mieście. „Nati-onal Zeitung“ dodaje, że w związku z pogłoskami o zamachu dokonano w Bazylei jednego u-resztowania.

Również w Strasburgu policja francuska aresztowała pewnego podejrzanego osobnika. W pojeź-dzu premiera Stojadinowicia zaję-li miejsca funkcjonariusze fran-cuskiej policji kryminalnej.

Ciągnięcie dolarów

Wczoraj odbyło się ciągnięcie 4-ro-proc. premijowej pożyczki dolarowej

Zgon C. Jellenty

Wczoraj w nocy zmarł wsku-tek ataku sercowego, przeżywszy 73 lata, krytyk i essayista Cezary Jellenty.

Dodatkowe zapisy na Politechnikę

Rektorat Politechniki warszaw-skiej wyznaczył dodatkowy ter-min zapisów i egzaminów dla ma-turzystów kończących w roku bła-żącym służbę wojskową.

Zapisy od tej kategorii kandy-datów przyjmowane będą 15—19 października, zaś dodatkowe egz-aminy konkursowe odbędą się w dniach od 24 do 31 październi-ka r. b.

serji III. Wylosowano premje nastę-pujące:

Dol. 40.000 — Nr. 1101217.
Dol. 8000 — Nr. 1166269.
Po 3000 dol. — N-ry: 1081898
1876389 1352134.
Po 1000 dol. — N-ry: 437582
357103 73709 1348373 12224568.
Po 500 dol. — N-ry: 889106 1337466
118360 728832 706416 905683 521545
8928533 445054 84323.
Po 100 dol. — N-ry: 1307424
1439539 446168 251635 1161862
507456 1200947 304981 1372220
40582 1111679 417437 1059299 634416
40409 1034501 399008 652602 34808
238354 1259718 1046974 714565
863634 1037846 1375153 238189
872802 1230398 172168 295827
44879 917639 1099 399 294972
1253245 572582 1170012 330094
1175626 869791 1413248 1208569
976219 2077393 1103344 1495400
650846 735678 333 664 1223347
1042417 54647 412894 637382
1295571 1294 900 775332 312543
805773 133810 1222347 711788
1417293 490430 1326330 434405
309780 1300197 13095181 847045
1438091 967354 1249239 566131
1470095 1222653 560093 940702.

Nie wolno chodzić po ulicy w czasie alarmu lotniczego w Łodzi

ŁÓDŹ, 2. 9. — W dniach 6 i 7 września oraz 9 i 10 września w Łodzi odbędą się wielkie ćwicze-nia w obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej.

Ćwiczenia mają na celu spraw-dzenie działania systemu alarmu na wypadek napadu lotniczego oraz sprawność mieszkańców w gaszeniu światła, jako zasadni-

czego środka obronnego przy na-padach lotniczych.

Władze sprawdzą również dys-cyplinę ruchu ulicznego zarów-no w dzień, jak i w nocy.

Mieszkańcy Łodzi w okresie ćwiczeń mają tak ułożyć swoje zajęcia, aby, zwłaszcza w porze wieczorowej, nie wychodzić na ulicę bez koniecznej potrzeby.

Straciła pamięć i skonała z głodu

POZNAN, 2. 9. — Mieszkańcy wsi Siapówka pod Szamotułami znaleźli w zaroślach zwłoki ko-biety. Przy zwłokach, już rozkła-dających się, znaleziono ksią-żeczkę do nabożeństwa z podpi-sem „Przyborski“.

Jak się okazało, przed kilku tygodniami wyszła z Poznania w nieznanym kierunku 55-letnia

Ewa Przyborska. Doznała ona zaniku pamięci i wędrowała ca-le dziesiątki kilometrów, a wresz-cie zmęczona drogą upadła w za-roślach i skonała z głodu.

Tragiczna śmierć Przyborskiej wywołała wstrząsające wrażenie na członkach jej rodziny, którzy przyjechali z Poznania.

Stacja klimatyczna w Kosowie

Kosów na Pokuciu znany był dotąd z tego, że tam założył swo-ją lecznicę pionier higieny życia codziennego dr. Apolinary Tar-nawski. Obecnie to miasto, piłę-nie położone u stóp Karpat w po-bliżu granicy rumuńskiej, idąc za przykładem Worochty, Jaremeza i Zaleszczyk przekształca się w stację klimatyczną, czynną przez cały rok. Ciepły klimat, który ko-sowszczyźnie zjednał miano „Pol-skiego Meranu“, obfitość owoców

w lecie i jesienią, znakomite te-reny wycieczkowe, a w zimie nar-ciarskie będą przynętą i atrakcją dla turystów, sportowców, oraz dla osób poszukujących powie-trza, słońca i spokoju.

Miedzy Kolomyją a Kosowem i Kutami kursują już autobusy ko-lejowe, dobrze wywinające się z zadania. Kosów ma szereg pen-sjonatów wzorowo urządzonych, a czynnych zarówno w lecie, jak i w zimie.

Falszywe 50-cio złotych znalazły się w obiegu

W ostatnich dniach zatrzyma-no fałszyfikat banknotu 50-złoto-wego z datą 1 września 1929 r.

Fałszyfikat wykonany jest na papierze zwyczajnym, miękkim z siatką, imitującą rypsy, wytłoczno-ny mechanicznie podczas gdy banknoty autentyczne są wykona-ne na papierze szorstkim, dość sztywnym, rypowanym.

Znak wodny z podobizną króla Stefana Batorskiego podrobiony jest przez wytłoczenie konturów farbą tłuszczową. Znak wodny autentycznych banknotów jest cieniowany t. j. złożony z jaśniejszych i ciemniejszych frangmen-tów wzajemnie się uzupełniają-cych, podczas, gdy w fałszyfika-tach widoczne są tylko pola jaś-niejsze od papieru.

Wszystkie rysunki wykonane są niedokładnie kreskami grubemi. Fałszyfikat utrzymany w kolo-rach brudnych.

Facsimile podpisów „Wł. Wróblewski“, „Dr. Mieczkowski“, „Orczykowski“ są wykonane farbą w kolorze jasno - niebieskim tą samą co i napisy „Bank Pol-ski“, prezes banku, naczeiny dy-rektor, skarbnik“, podczas gdy w autentycznych banknotach pod-

pisz są w kolorze ciemno - niebie-skim.

Numeracja wykonana jest w kolorze jasno - niebieskim, cyfry nierówno rozmieszczone o od-miennym wykroju. Litery napi-sów fałszyfikatu mają kontury nieostre, załamane. Fałszyfikat wy-konany sposobem drukarskim, przy pomocy środków, dających możność reprodukcowania go w bardzo dużych ilościach jest łat-wy do rozpoznania.

Astrolog o pogodzie we wrześniu

W prasie bydgoskiej przepowied-nia pogody na cały miesiąc zajmuje się znany astrolog, Fr. A. Prengier.

Według tych przepowiedni, do 5 września mieć będziemy piękną po-godę, od 5 do 10 zaś zmienna, od 11 do 14 września również zapowia-da się pogoda zmienna, naogół jednak słoneczna, która zepsuje się około 18 września. Od 21 do 30 września będzie okres pogodny, jednakże w cza-sie od 23 do 28 nastąpi wzrost za-chmurzenia ze skłonnością do deszczów.